

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

IV. Intemperies Consistorialium in reprehendendo vestium luxu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Libros istos se credete, ad extremi iudicii usum aservari, in quo scilicet, uti scriptum est, libri aperiuntur, in quibus hominum peccata descripta exstant. Quin etiam de nondum probatis criminibus, Cayro teste, publice quidam cognoscere ac pronunciare voluerunt. Pendente interim processu, nonnulli illud disputabant, iurisdictionem super conscientias penes Ecclesiam esse. Quin etiam, modo conniveat magistratus, contra maleficos sententias, ferunt, secundum Verbum Dei scilicet; & ut magistratus idem facit horrantur. Quibusdam tamen in Consistorijs ea quæ cum pudore revelantur, arctio teguntur silentio: siquidem mimi isti ut verecundiam miseris reis incutiunt, ita magno cum auditorum risu excipiuntur. Ridiculum est, imò scurrilitatem sapit quod apud Castres accidisse memorant, ubi puella quædam accusata quod nimis stulte & inepte se gerebat, Gallici sermonis ambiguitate decepta, existimans se insimulari quod Gallico laboraret morbo, iam in eo erat ut sublata intertula partes pudendas ostenderet, atque ita oculari inspectione accusatores suos falsitatis convinceret. Alibi vero ijdem libri non tantæ religione custodiuntur, sed litigantibus etiam, ut causam suam in de meliorem faciant, traduntur. O insignem fraternam charitatem! Equidem ipse in causa Brussij cuiusdam, ad mortem postea damnati, Ministri Monacariensem de ijs quæ in Consistorio agitata fuissent, testem audivi, Veritati scilicet homines religiosi testimonium, quando requiritur, perhibendum aiunt. In quo notabis Lector, admirabilem illam Consistoriorum in re tam magni momenti dissensionem; tum assistentium perfidiam Dei nomen vane usurpantium, dum accusatos iureiurando obstringunt, ita sincere coram ipsis tamquam coram divino tribunali, se quod verum est dicturos ac falsuros: interim vero ipsum peccatum, quod omnino occultandum erat, revelantium: siquidem Confessio non ad condemnationem, sed ad pœnitentiam atque absolutionem in Ecclesiam introducta est.

III. In Curia nostra aliquando causa agitabatur, in cuius informatione ne librum eiusmodi Consistorialem productum inspexi, qui inter alia multiplices Ministrorum de stipendijs non solutis querelas, tam incredibilem Ecclesiasticorum bonorum sitim calidasque eorundem preces, uti marum ipsorum osculum Clericalium proventum adipi, qui tantâ alias nauseam ipsis movet, unctius edderetur, contraiebat atque ob oculos ponebat.

Quid de mille alijs ineptijs & nugis dicam? Comœdiam aliquam, aut Boccatij centum Novellas legere te iuratis. Feminarum alia causam dicere iussa erat, quod cerussa faciē induxisset: alia quod longioribus usa esset collarijs: alia quod saltasset. Saltatio enim initio pro magno peccato, adeoque graviore quam ipsa blasphemia habebatur: quum blasphemus verbis tantum corripere, quæ vero saltasset, Cœnæ communionem excluderet.

IV. Hoc vero unum dici vix potest quantum laboris & molestiæ Ministris exhibuerit, qui ovibus suis volentibus nolentibus has, ut vocabant, Christianæ modestiæ leges imponere perfractæ contēdebant. Est penes me Ministri cuiusdam scriptum, in quo is inter alia narrat, feminis ob ornatum capitis paullo exquisitionem Cœnæ usu ex Synodi decreto fuisse interdictum: quamvis Montabanneses eodem rigore non urerentur. Tandem feminis edictum alio quam qui prohibitus erat adsecto ornatu, eludentibus res in risum abiit; Minister vero, qui ut velatis, sicut Susanna illa apud Tertullianum, non vero reticulato ac cristato opere fastigiatis capiribus Cœnam accenderent, pertinaciter contēdebat, civitate exire iussus fuit. Montalbani durante magno conventu Anno M. D LXXXIV. celebrato, virgo quædam crines ac caput exornandi sex modis, & quidem singulis, sed diverso tempore, in ipsa Cœnæ celebratione usa dicitur: quumque Ministrorum unus huac, alter illum ornatum magis probaret, non levis inde simultas exstitit. Hodie certe leges illæ exoleverunt, postquam quindecim circiter aut viginti annos urcumque vigerunt. Quid quæris? Edentula iam & decrepita est istorum hominum ecclesia iamque alterum pedem in cymba Charontis habet. Jam vero vix ullibi maior luxuriam conspicitur. Videas ipsorum Ministrorum uxores vittis turritis, collarijs dentatis amplissimis, & cycladibus vani in modum distentis, non secus ac satraparum uxores incedere, & in templo proxime cathedram ex qua maritus concionatur, magnifice sedere ac populo se ostentare. Novi regium in Aquitania Procuratorem, cui apud Ministri uxoris luxuriam deploranti, & ut sub Ecclesiasticæ disciplinæ leges redigeretur, petenti, nihil aliud responsū fuit, quam, Abusus si in consuetudinem transierint, ferendos esse. At Desaignius Blesiensis Minister Pineau ahas dictus, nō ita laxè ac molliter suos habuit. Quū enim A. M. D XCIX. oviculas suas admonisset, ut

ad

ad salutare illud pabulū Cœnæ Dominicę diligenter se prepararent, & quæ par est modestia venient omni vestitiū, ac præcipue cycladū instar vañi patentiū luxu deposito, in ipsa vero Cœnæ administratione cuius uxorem vidisset insolentius vestitam, accedentem; accepta in sinistram panis quam ei porrecturus erat buccella, ad alteram mensæ partem absecessit dextraque leviter impulsam facessere iussit. Id conspicatus maritus, vehementer ex candescens, Ministrum in cathedram ascensurum calce impetijt. Ibi mox Seniores ac reliqui consurrexerunt, & pugnis misere contusum, cœtu eiecerunt. Femina vero illa deinde mœrore contabuit. Ecce tibi Consistorialis huius disciplinæ fructus! Nihil hic etiam frequentius, quàm Ministrorum de non solutis stipendijs querelæ quam ob causam non pauci Sacramentis priuantur, quæ ad Ministerij sustentationem contribuere aliquid recusantibus negare, in Ministrorum est potestate. Ad hanc ergo Cœnam qui accedere vult, necesse est vt symbolam prius conferat.

V. Admonitiones vero atque obiurgationes quæ in hisce Consistorijs erga criminis alicuius delatos adhibentur, leues admodum sunt & superficialiæ; quum contra quibus in Catholica Ecclesia vtuntur sacerdotes, in intima pectoris descendunt, ac vera inde suspicia, nec non sæpe ex oculis lachrymas eliciant. Quid mirum ergo, apud illos è peccatorum cœno plerosque emergere non posse? Si enim cæcum sit Consistorium aut connueat, quis viam erranti monstrabit? Maxima quæ hic arguuntur peccata sunt; si quis Catholicorum templum ingressus, vel concionem audierit, vel Missa interfuerit. Hæc enim delicta præcipue publica pœnitentia expianda sunt. Quum aliquando in Burdigalensem hanc urbem diuertisset regis nostri soror, Minister quidam ex eius comitatu ædem S. Andreæ sacram curiositate quadam ingressus, notum sibi hominē heteroelytum, nec Catholicum nec Calvinianū, Cassandri tamē opinionim magis additū, in angulo cuiusdam sacelli genibus innixū conspexit. Digressus inde ad Consistorium, hominem statim citari iubet, ac coram increpat. Ecquid te pudet, inquit? Numquid ego te heri in Papistico vidi templo? Tum alter, si me vidisti, inquit: ergo & tu ibidem fuisti. Ille, Fateor ait; sed nullas ibi preces ego fudi. Equidē, respondit alter, nescieram, peccare eos qui precantur. Hæc nota sunt, præ illis quæ sequuntur.

VI. Memini vidisse me viduam, violatæ pudici-

tiz in Consistorio accusatam. Factum illa negare non poterat, vitium temere ventris prodente. Facta ergo remissa Consistorio, inde ad frequentem cœtum educitur, & infra cathedram stans publice peccatum suum ipsa detestari & veniam petere iubetur. Ex templo inde egressa falsa illa Magdalena innumeros fere spectatores habuit; huncque tandem ex hac pœnitentia fructum cepit, quod in reformatâ hac sua viduitate tres adhuc partus enixa est. O dignos tali pœnitentia fructus! Equidem non sanare, sed perdere hoc fuit. Quid peccatum occultum in lucem protrahere, illamque miseram prostituere quàm attinebat? Sed mitius aliquantocum magnatibus agitur, quorum pœnitentia, nomine tantum, non crimine expresso, populo à Ministro indicatur, eiusque nomine venia imploratur. Tædiosum sit plura huius generis hic cōgere. Vnum tamen adhuc addam, tanto magis notatu dignum, quod grauissima inde lis exorta, & in ea Curia nostræ audientia quam Tournellam vocant, coram me eiusdem Præside, agitata est.

VII. Præfectus oppidi Castillonij in Petrocorijs vt vxoris zelotypiam & vindictæ cupiditatem aliquo modo expleret (sic enim mihi ipse factus est) ex Senioris cuiusdam consilio in Consistorio Paschatis iam instante festo, aperte professus est, bona conscientia ad Cœnam accedere se non posse, quod cum femina maritata, quæ & ipsa cœtui adscripta erat, adulterium commisisset. Ex Consistorialium Patrum decreto vocatur Mulier, Marito qui rem omnem hæcenus ad eam horam ignorarat, miserabiliter quiritante. Citata illa ad Consistorium, auxilium à Curia petijt, & iustitiam contra iniuriam imploiat, vnâ cum marito. Ad Curiam vocatus Præfectus causatur, causam hanc ad conscientiam ac religionem pertinere, de qua nemini nisi Deo & Pastori suo rationem reddere teneatur. Quod si peccarit, peccasse se contra religionis suæ leges, quæ peccata eiusmodi non iudici, sed Consistorio revelare iubeant. Idque se à Ministris Senioribus facere iustum, maluisse conscientiz suæ quam mulieris istius honori consulere. Quod nisi fecerit, non posse se integra conscientia Cœnam Domini percipere. Rogare ergo vt causa ista ad ecclesiam & Consistorium tamquam competentem iudicem remittatur. Contra misera illa, meram hanc & à suis ac mariti inimicis confictam calumniam esse demonstrat. Quod si hæcenus causæ eiusmodi in Con-

stituto.